

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Decisio XCIV. Sipontina pensionis, Lunæ 1. Iunij 1647. De manutentione in quasi possessione exigendi pensiones etiam aduersus successorem in beneficio, quamuis præcedat sententia absolutoria fauore ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

dita per Garz. vbi supra dicto cap. §. num. 464. ex
ibi allegatis, & per Rotam in dicta Monopolitana pen-
sionis in §. qua conclusio.

Non potest Vrsinus cum non sit in quasi possessione
exigendi pensionem, allegare quod supradicta
non habeant locum, & quod sub pretextu quod
minimè sit probatum, omnes pensiones non ex-
cedere tertiam partem fructuum, retardetur solutio,
cum non controuertatur quod non sit in quasi pos-
sessione exigendi.

Et ita informante tantum D. Episcopo, &c.

Coram R. P. D.

PEVTINGERO.

In causa Sipontina Pensionis,

Lunæ 1. Iunij 1647.

ARGVMENTVM.

DE manutentione in quasi possessione
exigendi pensionem etiam aduersus
successorem in beneficio, quamvis præce-
dat sententia condemnatoria aduersus
quam fuit intentatum iudicium restitu-
tionis in integrum, & quomodo amittatur
possessio iurium incorporalium.

SVMMARIVM.

- 1 Executio facta à lege non impedit manutentionem
factam ab homine.
- 2 Pro pensione datur etiam actio personalis super bonis
propriis pensionarij.
- 3 Possessio rei corporalis non infert possessionem iuris in-
corporalis quod illi non est annexum.
- 4 Pensio non reservatur in fructibus, sed super fructi-
bus.
- 5 Possessio diuersa speciei non suffragatur.
- 6 A perceptione fructuum nihil inferitur ad denegationem
pensionis.
- 7 Existens in quasi possessione exigendi manutendus est
etiam contra successorem in beneficio pro solutione
pensionis.
- 8 Sola sententia non priuat possessione.
- 9 Ad amittendam possessionem requiritur factum ho-
minis.
- 10 Si ius incorporale sit annexum rei, non amittitur per
solam sententiam.
- 11 Etiam in gradu restitutionis in integrum concedi po-
test manutentio.

DECISIO XCIV.

Impugnante D. Petro Columna Abbate S. Ma-
ria de Pulsano Sipontina Diocesis resolutionem
coram Me in hac causa sub die 8. Aprilis præteriti
emanatam, in qua mandatum de manutentione in
gradu restitutionis in integrum aduersus sententiam
A. C. & rem iudicatam, concessum fuerat D. Prin-
cipi Octauiano Medices, exigendi annuam pensio-
nem scut. 1260. monetæ Romanæ super dicta Ab-
batia autoritate Apostolica ad eius fauorem, ex
causa resignationis impostam, ea inter alias rationes

† quia executio facta à lege non impedit manuten-
tionem, quemadmodum eam impedit executio fa-
cta ab homine, iuxta distinctionem, quam secuta
est Rota coram Buratt. decis. 104. n. 16. & in memis
aliis beneficij 18. May 1646. coram R. P. D. meo Bichio
§. & cessat in fine, ex eodem fundamento Domini ho-
die steterunt in decis. 1.

Quia primum fundamentum pro Domino Abba-
te quod nimirum executio in presenti casu in vim
sententiæ ad eius fauorem ab A. C. lata facta fuerit
ab homine, tanquam facta super fructibus beneficij
ab homine, tollitur; aduertendum est enim
grauati pensione, tollitur; aduertendum est enim
quid ius exigendi pensionem, tanquam incorpora-
le, licet ipsis fructibus adhæreat, ob id tamen non
fit, vt illi annexum priuatiuè ad alia bona titula-
ris, contra quem pensionarius, ultra fructus habet
actionem personalem, Lotter. de re benef. lib. 1. q. 35.
num. 88. Rota decis. 176. num. 3. part. 2. recent. ideoque
à pensionario possessore non abdicatur ob hoc quasi
possessio iuris exigendi pensionem, quod fructus
beneficij ab alio mediante executione sententiæ
percipiuntur, † quemadmodum è conuerso, ex
apprehensione rei corporalis, non acquiritur pos-
sessio iuris incorporalis, nisi rei corporali adhæreat,
vt illi annexum, vt post Innocent. in cap. in litu
num. 12. vers. illud autem de restit. spol. Butr. ibidem
num. 3. vers. in alia parte, Ancharan. num. 4. vers. ad
dicunt, & num. 5. dixit Rota apud Buratt. decis. 444.
num. 11. quia aliud sunt fructus beneficij, & aliud
pensio super illis imposita, quæ quamvis super fru-
ctibus imponatur, isti tamen sunt in simplici obli-
gatione, non autem in solutione, † neque pensio
est reservata de fructibus, sed de certa quantitate
pecuniæ, vt rectè aduertit Lotter. de re benef. lib. 1.
dicta quest. 35. num. 52. & duobus seqq. post Seraph.
decision. 1429. num. 5. Rota in recent. decision. 99. n. 1.
part. 1. & alios in fine allegat: vnde apprehensio fru-
ctuum nihil habet commune cum possessione pen-
sionis. † Et intrat vera conclusio, quod possessio di-
uersæ speciei non suffragatur. Rota decis. 17. num. 3.
& 4. part. 2. diuersac inter impress. apud Modern. de
manut. decis. 635. n. 3. & decis. 647. n. 58. Buratt. dec.
876. num. 8.

Itaque parum refert quod D. Abbas in execu-
tionem sententiæ absolutoriæ obtinuerit præceptum
contra æconomum administrationi Abbatie depo-
sitarum, quod sibi fructus consignaret, pro-
fuerunt consignati; nam à perceptione fructuum
non inferitur ad denegationem pensionis; maxime
quia tunc pensio non petebatur, vt præter supra al-
legatos, tradit ad propos. Lotter. de re benef. lib. 1.
quest. 45. num. 17. & 18. & in fortioribus terminis
similis præcepti, Rota in Mediolan. parochialis 16.
Martij 1588. coram Platto impress. apud Marchesin.
de commiss. pari. 1. fol. 310. num. 3. cum pluribus allegatis
per Modern. de manut. obseruat. 59. num. 24. eo
quod Princeps super dictis fructibus sequentium
aliquid non fecerat, sed æconomus fuerat depu-
tatus ad instantiam Abbatis ne fructus perirent, quod
ostendit pensionarium principem non curasse de
fructibus; qui Abbati ideo tanquam Abbatis do-
mino consignari debuerunt, cum fructus ad domi-
num spectent; l. Fructus, l. ex diuerso. C. de rei vendi-
tione lib. 5. recapit. 4. part. 1. dub. 14. n. 29. Rota
decision. 451. n. 4. part. 1. recent.

Similiter non obstat quod de anno 1617. fructus
Abbatie fuerint Principi, pro soluendis sibi pen-
sionibus decurrendis assignati, quia hæc assignatio
vique de anno 1627. per lapsum temporis ad quod
facta erat, expirauerat, quemadmodum nec D.
Abbas

Abbatem à solutione pensionis liberat, quod Pontifex in commissione rotali à D. Abbate 1638. ob-
tenta declarauerat, ipsum non teneri soluere pen-
sionem de proprio, & quod pensionarius illam ex
fructibus exigere possit, quia illud verbum, *possit*,
affirmatiue prolaturum, tanquam facultatiuum non
importabat necessitatem exigendi pensionem ex
fructibus, *scilicet, cum ibi notat. ff. de offic. præditi, gloss. in cap. i. verbo possit. de regul. iuris in 6. Rota decis. 329. sub num. 3. part. 2. recent.* ubi quod hoc procedit, tam
in rescriptis, quam in Legibus ac contractibus. Gre-
gor. XV. *decision. 85. num. 7. & bene simul stare pos-*
sunt, quod Abbas de proprio non teneatur, & ni-
hilominus fructus Abbatie percipere possit, & ni-
illis deinde pensionem solueret, ad quam soluend-
am poterat, ut supra dictum est, actione personali
conueniri, adeoque semper verum est dicere, quod
Abbas fructus percepit tanquam Dominus, talisque
perceptio facta etiam in executionem sententiae ab-
solutoriae, non est actus de directo contrarius quasi
possessioni Principis exigendi pensionem, maxime
quia in hac quasi possessione constitutus fuit, me-
diantibus solutionibus factis in pecunia numerata,
ut comprobat decisio quæ reuideretur, §. deinde ex in-
strumento: & vnde in hac quasi possessione exigendi
in pecunia manuteneri debet etiam aduersus D. Ab-
batem in Abbatia successorem, cum ius possessoris
pensionis ex mutatione pecunie titularis non mu-
tetur. Guidop. *dec. 629. Gigas de Pensionib. quest. 97. n. 10. Rota decis. 562. num. 1. part. 1. recent.* Adden. ad
Gregor. XV. *dec. 313. sub num. 6.*
Euitatur quoque secundum obiectum contra deci-
sionē allatum, quod videlicet sententia sine alia exe-
cutione D. Principem pensionarium sua quasi posses-
sione priuauerit: eo quod fuerit absolutoria super iure
incorporali, nempe super annua præstatione pen-
sionis, ut voluit Butrius in c. cum nostris, sub n. 19. de
concess. præbend. ubi ait, quod si fertur sententia contra
debitorem quasi possidentem ius percipiendi annuos
reditus, tunc perditur illius iuris quasi possessio, ex
sola sententia, quia respondetur, primo aduertend-
um esse quod Butrius, & qui eum secuti sunt, hoc
non simpliciter, ut afferitur ab informantibus pro
D. Abbate firmant, sed ad effectum, ut is qui senten-
tiam absolutoriam obtinuit, possit absque alio Iudi-
cis iussu possessionem in eo iure percipiendi pertur-
bare, repellendo eum, videlicet quatenus imposse-
rum peteret, exceptione iudicati; quæ absoluto per
sententiam competit: l. 1. §. de bitore. ff. ut in possess. leg.
l. 1. §. si reus. ff. de eo per quem fact. est, & in his terminis
bene declarat idem Butrius ibidem. *vers. idem. Imol.*
n. 33. vers. & idem. attamen nisi ad huiusmodi exce-
ptionem & possessionis repulsam deuentum fuerit,
sola sententia absolutoria ipsum non priuat, ut
in terminis sententiæ absolutoriæ late super iure
incorporali, dixit Rota coram Buratt. *dict. dec. 604.*
n. 16. ubi agebatur de quasi possessione deferendi flo-
res annuatim in festo sanctissimi corporis Christi D.
N. & prius fuerat dictum in terminis quasi posses-
sionis exigendi annuos census, in Veneriarum census 22.
Marij 1596. coram Cardinali Arigonio impress. apud
Cenc. de Censibus decis. 244. n. 3. & 4. & in Romana
reus. 6. Nouembris 1606. coram bonæ mem. Penia,
impress. ibidem decis. 245. in fine, & in Ferrarien. bonorum
de Zaualeis 26. Iunij 1614. coram S. D. N. tunc huius
S. Tribunalis auditore, ex optima illa ratione, quia
cum sententia sit actus iuris, ea sola non potest pos-
sessione priuare, ut est text. in l. 1. §. si iur. ff. de acquiren-
da possess. & tradit Oldrad. conf. 227. sub n. 5. vers. sed ad
illud. Rota decis. 207. sub n. 6. inter impress. apud Mo-

der. de manut. atque effectus absolutoriæ solus est
imponere finem liti contra reum motæ, & nullum
aliud ius parat absoluto. Ludouic. à Peguer. *dec. 259.*
sub n. 1. & num. 2. sed ut in incorporalibus amittatur
quasi possessio, quemadmodum ad illam acquiren-
dam non sufficit actus iuris, sed requiritur factum
hominis, veluti & receptio respectiue: l. possideris in
principio, l. quemadmodum. ff. de acquir. possess. l. licet, C.
eodem. cum aliis allegat. per Moder. de manut. *observat.*
17. n. 17. & ita ad illam amittendam, si animo reti-
netur, etiam requiritur factum hominis directo con-
trarium solutioni. Rota *decis. 109. n. 9. parte 2. diuers.*
& decis. 217. n. 61. post Modern. de manut. & sic
in terminis de quibus agitur opus esset, ut Dominus
Princeps pensionem petiisset, & Dominus Abbas il-
lam soluere recusasset, cum acquiescentia Principis
creditoris; ut tradit Innocent. in cap. querelam. n. 3.
vers. sed quando, de electio. Abb. ibidem sub n. 1. vers. &
nota quod eo ipso. Lotter. de re b. nesc. lib. 1. q. 38. n. 214.
vers. nec propterea. Fontanel. de pact. nupt. tom. 2. claus.
7. gloss. 7. parte 9. n. 55. *vers. cumque, cum pluribus aliis*
allegat. à Modern. de manut. *observat.* 58. n. 9. & seqq. &
per Adden. ad Buratt. *dict. dec. 604. n. 21. & 22.*

Secundò respondetur, ponderandum esse quod
Butrius, & omnes alij ex aduerso allegati loquun-
tur in casu, quo iudicium fuerat motum ad instan-
tiam possessoris, & lata fuit sententia absolutoria
ad fauorem rei conuenti contra actorem, quo casu
concurrit petitio possessoris & denegatio debitoris;
cui si superueniat acquiescentia petitoris sententiæ
absolutoriæ, utique resultat amissio possessionis in
incorporalibus, ut supra dictum est; at in præsent
casu iudicium fuit motum ad instantiam Domini
Abbatis debitoris, & sic deest extremum petitionis
ex parte possessoris, neque Dominus Princeps contra
quem lata fuit sententia absolutoria, huic acquiescit,
quamvis aliquo tempore, ex causis in decisione quæ re-
uideretur, §. non obstat, expressis, petere distulerit, sed
quamprimum sibi proficuum tempus aduenit, sta-
tim aduersus sententiam restitutionem in integrum
cum facultate se manutendi obtinuit, ex quo actu
eius acquiescentia excluditur, ut dixit Rota in Vero-
nen. contri. Luna 17. Iun. 1624. coram bonæ mem.
Seleucien. impress. apud Modern. de manut. *decis. 42.*
n. 4. vnde doctrina Butrij huic casui non applicatur,
cum in eius casu restitutio in integrum petita non
fuerit. & Et idem Butrius distinguendo inter ius in-
corporale non coherens, vel coherens rei, dicit, quod
si ius incorporale coheret rei, veluti in seruitutibus
realibus, tunc sola sententia absolutoria non priuat
possessionem, quod rectè videtur posse applicari so-
lutioni pensionis, quæ est seruitus quodammodo
realis, ut ait Lotter. de re benefic. lib. 1. d. q. 38. n. 219.
Seraph. *dec. 299. sub n. 8.*

Quare Domini in decis. permanserunt, & eo li-
bentius quia ex allatis in decisione quæ reuideretur,
& ab informantibus pro Domino Principe deductis,
magna saltem oriri potest suspicio contra validita-
tem sententiæ A. C. quo casu idem semper consue-
uit facilius in gradu restitutionis in integrum dare
manutentionem; ut habetur in d. cis. 458. n. 2. coram
Gregor. XV. & coram Buratt. *decis. 823. sub n. 8.* ac
fuit in Romana subcolle. 17. Marij 1645. coram
R. P. Dom. Bichio.

Et ita utraque parte informante resolutum fuit,